

اخلاق در اداره : 3. برافروخته شدن پیامبر از توهین به مسلمانان

لعله یزکی او یذکر فتنغه الذکری / چهره در هم کشید و روی گردانید که آن مرد نابینا پیش او آمد و تو چه می دانی شاید او به پاکی گراید یا پند پذیرد و اندرز، سودش دهد. شأن نزول این آیات آن است که: شخص ثروت مندی خدمت پیامبر نشسته بود و با حضرت صحبت می کرد، در همین هنگام مرد فقیر و نابینایی (ابن مکتوم) رسید، وی چون چشمش نمی دید در کنار آن مرد پولدار اشرافی نشست. از این رو با بر خورد توهین آمیزی مواجه شد؛ یعنی آن شخص متمول خود را جمع و جور کرد، اگر چه ابن مکتوم نابینا بود و ...

اخلاق در اداره

نویسنده : آیت الله حسین مظاهری

اخلاق در اداره : 3. برافروخته شدن پیامبر از توهین به مسلمانان

لعله یزکی او یذکر فتنغه الذکری(3)

چهره در هم کشید و روی گردانید که آن مرد نابینا پیش او آمد و تو چه می دانی شاید او به پاکی گراید یا پند پذیرد و اندرز، سودش دهد. شأن نزول این آیات آن است که: شخص ثروت مندی خدمت پیامبر نشسته بود و با حضرت صحبت می کرد، در همین هنگام مرد فقیر و نابینایی (ابن مکتوم) رسید، وی چون چشمش نمی دید در کنار آن مرد پولدار اشرافی نشست. از این رو با بر خورد توهین آمیزی مواجه شد؛ یعنی آن شخص متمول خود را جمع و جور کرد، اگر چه ابن مکتوم نابینا بود و متوجه نشد، اما بر خورد توهین آمیز بود، فقط همین. رنگ مبارک پیامبر اکرم از شدت عصبانیت برافروخته شد و رو به آن شخص متمول کرد و فرمود: چرا چنین کردی؟ ترسیدی از فقر او به تو برسد؟! گفت: خیر یا رسول الله! فرمود: ترسیدی از تمول و ثروت تو به او برسد؟! گفت: خیر یا رسول الله! بیچاره گیر افتاده بود و نمی دانست چه بگوید و از ناراحتی پیامبر به شدت اندوهگین شد و گفت:

یا رسول الله من حاضر من نصف مال و تمکنم را به ابن مکتوم بدهم تا از خطای من درگذری و از من راضی شوی. پیامبر رو به ابن مکتوم کرده و فرمود: ابن مکتوم! حاضری نصف مال او را بپذیری؟ گفت: خیر یا رسول الله می ترسم وقتی از جهت ثروت مثل او شدم. از نظر اخلاق نیز همانندش گردم.

وقتی فقیر نابینا می آید روتش می کنی، از کجا معلوم که او بهتر از تو نباشد و بیشتر از تو از محضر پیامبر استفاده نکرده باشد؟!

آری، سوره عبس به ما این درس را می دهد که کارمندی که پشت میز اداره اش نشسته و رئیسی که بر مسند ریاست تکیه زده باید خوش برخورد بوده و سعه صدر داشته باشد. کسی که ارباب رجوع دارد سعه صدرش باید به قدری باشد که بتواند با پر توقعها بسازد. با تبسم جواب دهد و مردم را به اسلام و انقلاب بدبین نکند و اگر با افرادی مواجه گردد که زود عصبانی می شوند. حتی بی جا - بر اعصابش مسلط باشد. یا درباره افرادی که نادانند - و تعدادشان کم نیست - و تا حاجت و خواسته شان بر آورده نمی شود به انقلاب جسارت می کنند، سعه صدر به خرج دهد و به مسلمان، توهین نکند، امام صادق علیه السلام می فرماید:

من أهان ولیاً فقد بارزنی بالمحاربة؛(4)

اگر کسی به مسلمانی توهین کند گناهش همانند آن است که جنگ با خدا کرده باشد.

(3) عبس 80 آیه 4 - 3.

(4) وسائل الشیعه، 8، ص 558، ح 1.